

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta právnická
Katedra správního práva

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Hmotněprávní úprava přestupků
Diplomant/ka: Lukáš H e r b s t
Autor posudku: JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D.

1. Zadání a cíl práce:

Za stěžejní cíl své práce si diplomant stanovil poskytnout ucelený přehled dané látky včetně komparace se slovenskou právní úpravou a možným vývojem u nás.

2. Obsahové zpracování práce (včetně systematického uspořádání, proporcionality a práce s právní úpravou, odbornou literaturou a judikaturou):

Předložená diplomová práce postupuje podle zásad pro její vypracování.

Posuzovaná práce se člení zejména na obecnější výklady o správním trestání (22 str.), na podrobnější prezentaci přestupků samotných (34 str.), na komparaci české a slovenské právní úpravy (12 str.) a na charakteristiku rekodifikace přestupkového práva (10 str.).

Diplomová práce je, jak patrně, proporčně členěna a nosně uspořádána. I když počáteční výklady jsou poněkud *per longum et latum*, i díky značnému rozsahu práce je v ní dostatek prostoru k zpracování vlastního tématu.

V rozsáhlejší práci se sotva lze ubránit určitým nepřesnostem. K těm, které by si zasloužily upřesnit nebo opravit, podle mého názoru patří např. tyto: „*V období normalizace došlo k překlopení některých přestupků na přečiny ...*“ (str. 13), „*Další skutkové podstaty jsou upraveny například v těchto zákonech: ...*“ (str. 18-19), „*Obecně můžeme tvrdit, že trestání jako rozhodování o vině a trestu dělíme na soudní a správní.*“ (str. 26), „*... řízení o přestupcích se zahajuje na návrh s výjimkou tzv. návrhových přestupků.*“ (str. 33-34), „*... má ovšem i procesně právní důsledky spočívající v tom, že se řízení o přestupku odloží ...*“ (str. 53), „*Smrt pachatele není výslovně uvedena v přestupkovém zákoně jako okolnost vylučující protiprávnost, ale v přestupkovém právu vycházíme z osobní odpovědnosti, proto sem smrt pachatele zařazujeme.*“ (str. 54) a „*Správní trestání jako bagatelní protiprávní jednání ...*“ (str. 88). V souvislosti se zánikem odpovědnosti za přestupek mohlo být zmíněno i ustanovení § 41 soudního řádu správního.

3. Formální úroveň práce (včetně práce s citacemi a poznámkovým aparátem):

Diplomová práce se vyznačuje značnou přehledností. Formální stránka práce má velice solidní úroveň. Autorův styl je přiměřený, text se příjemně čte, jeho strukturování je logické. Pravopis a morfologie jsou patřičně zvládnuty.

Práce s citacemi a poznámkovým aparátém plně koresponduje s požadavky kladenými na diplomové práce. Autorův vlastní text a informace převzaté ze zdrojů lze bez větších obtíží rozlišit. K práci s literaturou předmětu a soudní judikaturou viz níže.

4. Celkové hodnocení práce (včetně naplnění zadání a cíle práce):

Předložená diplomová práce podle mého názoru představuje kvalitní kvalifikační práci.

Ke zpracování zvoleného tématu přistoupil diplomant po shromáždění odpovědně vybraného portfolia informačních zdrojů. S jejich podněty pracuje a vyrovnává se; v diplomové práci se vhodně uplatňuje autorova tvořivost a analytické schopnosti. Zaujala mne rovněž poctivě provedená a kriticky posouzená komparace české a slovenské právní úpravy přestupků.

Diplomant posuzuje účinnou právní úpravu a uvažuje o zákonu č. 250/2016 Sb. i nad jeho rámec. Závěr na str. 88-89 ovšem není závěrem, nýbrž resumé. Autorovo hodnocení a návrhy se nacházejí na různých místech diplomové práce. Mám za to, že vesměs je lze akceptovat. Úvahy o „alternativních“ sankcích, jako by bylo např. krátkodobé odnětí svobody či domácí vězení, by zřejmě narazily na dlouhodobou nechuť svěřovat správním orgánům sankce spočívající v omezování osobní svobody (snad s výjimkou samovazby). Poukazování pachatelů na to, že se správní orgány dostatečně nevypořádaly se všemi kritérii pro ukládání sankcí, existuje už delší dobu, existuje nyní a bezpochyby bude existovat i v budoucnu. Je to jeden z obvyklých odvolacích důvodů a žalobních bodů, uplatňovaných vcelku nezávisle na tom, zda rozhodnutí správního orgánu takovým nedostatkem trpí nebo ne; i kdyby rozhodnutí správního orgánu bylo i v této záležitosti tak propracované, že by mnohé trestní rozsudky mohly jen blednout závistí, vždy by se našel někdo, kdo by tomu nerozuměl, kdo by namítal nepřezkoumatelnost, koho by to nepřesvědčilo atd. Nejsem si ovšem zcela jist tím, co by si měl čtenář představit pod dikcí: „*Materiálně-formální konstrukce přestupku zůstává zachována. Zachování této konstrukce vnímám jako pozitivní, protože posuzování materiálního znaku přestupku je vhodným nástrojem k odfiltrování tzv. bagatelních přestupků, které není třeba za každou cenu trestat, i když došlo k naplnění všech formálních znaků.*“ (str. 81).

Zmíněná samostatnost a tvořivost autorova přístupu ke zvolenému tématu si zaslouží zvláštního ocenění. Celkově proto třeba shrnout, že diplomant avizovaný cíl a záměr své diplomové práce splnil. V širších souvislostech je možno posuzovanou práci považovat za důstojné rozloučení našich diplomantů se zákonem č. 200/1990 Sb.

5. Otázky a připomínky doporučené k rozpravě při obhajobě:

V rámci obhajoby diplomové práce bychom se mohli zaměřit na tyto dva problémové okruhy:

1) Materiální znak přestupku (správního deliktu): jde tu zejména o to, zda změna v trestním právu má či nemá dopad do přestupkového práva, resp. do správního trestání. Svůj postoj k této otázce jsem shrnul v rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 2. 2015, čj. 30A 29/2013-75 (k dispozici na www.nssoud.cz);

2) Zproštění odpovědnosti u budoucích přestupků právnických osob (§ 21 zákona č. 250/2016 Sb.): jedná se mi o hledání adekvátního řešení, když ve správním trestání jsou dosud na prokázání liberačních důvodů kladeny maximalistické požadavky, kdežto mnozí z kolegů trestňáků mají za to, že kvůli liberaci je víc než obtížné vůbec shledat trestní odpovědnost právnické osoby.

V Plzni dne 11. 1. 2017

Podpis autora posudku